

De eerste keer dat hij Belgien zag stond zij in de deuropening van zijn atelierwinkel, een en al hoofddoek en welving van nachtblauwe lichaamsbekleding. Aanvankelijk welde vooral onbegrip in hem op. Waarom al die ongemakkelijke stoffen die je bewegingsvrijheid benemen? Zo kun je toch niet behoorlijk schoonmaken? Uit welk nonnenklooster hebben ze jou vandaan geplukt? Waar begint jouw aanpassing en houdt de mijne op? Toen die reflexen kalmeerden, bezag hij haar gezicht en het waren haar lippen die hem opvielen, breed en teer roze, tegen het bleke aan. Zouden haar tepels dezelfde kleur hebben? Of leverkleurig, bruin als kaneel? Bestond er zoiets als correspondentie tussen het pigment van lippen en tepels? Boven de gewelfde bovenlip lag een donkerder waas, alsof ze de vorm van haar lippen had geaccentueerd. Het was haar mond die meteen zijn sympathie opriep, ruim twee jaar geleden. In het symmetrische gelaat met de afgetekende onderdelen straalde haar mond rust uit, geduld, ruimhartigheid. Ook trots. En kracht en vastberadenheid. Nooit geweten dat je zoveel kunt aflezen aan een gesloten mond, meent Daniël Dagloner. Hij plaatst deze beelden buiten zijn bereik voordat ze hem te zeer kunnen aangrijpen. Nu niet meteen Belgien erbij halen. Vroeg of laat lopen levens in de soep, dus wie ben ik om die dans te ontspringen, zei zijn moeder zaliger. Complicaties die hij maar eens uit zijn hoofd wil zetten. Want vandaag ziet hij Tomas weer. Voor het eerst in hoeveel maanden? Tomas is nooit te beroerd om zijn zinnen te verzetten, daarom is hij de moeite van het wachten waard.

Maar Tomas is nergens te bekennen en laat niks van zich horen. Dus kan Daniël zich net zo goed overgeven aan gemijmer. Hij drukt de hoed op zijn hoofd en besluit naar het andere eind van het park te wandelen.

Halverwege staat hij even stil om te zien of die schaar nog steeds in die boomstam steekt. Ja hoor, op een meter of drie, vier hoogte steekt een van de schaarmessen in de boom, het ander wijst schuin omlaag. De oranje handgrepen detoneren tegen de groenbruine bast.

Hij haalt het zich niet graag voor de geest, dat moment dat hem ertoe bracht hoedenmaker te worden. Het dringt zich op, geprikkeld door een oogkaskwetsuur die pijnlijk herinnert aan die tijd. Misschien was dat wel een

van de weinige positieve keuzes die hij ooit maakte. Indertijd, hij was begin twintig, woonde hij nog maar een paar weken in een volksbuurt buiten de oude kern van B. De stad was voor hem een karig oord dat zich onverschillig toonde voor zijn aanwezigheid. En Clara had hem gedumpte. Zijn grote jeugdliefde! Het eerste meisje met wie hij het aandurfde sinds het debacle met Elisa, en hoe, Clara en hij sleurden elkaar mee in een safari over elkaars lichaam. En daar moest hij nu zonder doen? Net terwijl het leven op het punt had gestaan eindelijk te beginnen. Ze hadden hem evengoed onverdoofd een been kunnen afzagen. Zijn pijnlijkst gemis gold haar menswarmer lijf, zo beschikbaar, al meende hij stellig dat het de ontnomen liefde was. Was het liefde tussen hem en Clara? Clara trok dat in twijfel, volgens haar ging het hem vooral om lust, terwijl ze zweeg over haar eigen standpunt. Dat hakte erin bij Daniël. Hij wist het niet, liepen die twee dingen niet naadloos in elkaar over? Sinds zij hem, geamputeerde, had ingeruild voor die klootzak die hij daarvoor nog zag als een studievriend, was haar lichaam verboden terrein. En werd hij verscheurd door verdriet, paranoia en jaloezie. Ze bezochten dezelfde kroegen en concerten van punkbandjes, een ontmoeting was onvermijdelijk – en liep subiet uit de hand. Terwijl Daniël zijn fiets aan een hek kluisterde, stonden zijn ex en haar nieuwe vlam verderop doodgemoedereerd te tongen. Daniël sprong naar zijn strot zoals een marter een haas grijpt. Clara was ineens verdwenen. Daniël klemde zijn benen als een bankschroef om het middel, hij ziet het weer voor zich, van zijn opvolger die zich aan de reling vastgreep om niet ruggelings de gracht in te keilen. De drift was sterker dan hij, achteraf schrok hij van zulke zeldzame explosies van agressie. De rivaal, hoewel een kop groter, maakte geen schijn van kans. Drie passanten moesten Daniël overmeesteren om te voorkomen dat hij die keel zolang dichtkneep tot er geen zucht meer uit rochelde. Clara was geen passionele moord waard om achter de tralies te belanden. Zelfs niet met haar drievuldige orgasme... 'Hé Dani! Moest jij mij niet hebben?' Haar stem klauwde in zijn vlees en zijn daadkracht ontsnapte, waarna zij haar nieuwe minnaar wegvoerde. Maar goed dat het uit was, hield hij zich voor. De aanhoudende kritiek die ze over hem had uitgebraakt sinds haar stage bij een Parijs' modehuis! Dat verblijf had haar arrogant gemaakt. Ze verweet hem dat hij alleen met zichzelf bezig was. In plaats van naar zijn egocentrische geklaag te luisteren vertelde zij liever over de bonte personages die zij in de verrukkelijke wereldstad had ontmoet. Sindsdien had Daniël de pest aan Parijs.

Vroeger was hij naar haar smaak te gesloten en nu was zijn mededeelzaamheid weer niet goed. En waarom moest hij ineens een condoom gebruiken, vóór Parijs voldeed de pil toch ook? Maar misschien had ze gelijk. Terwijl zij haar horizon verruimde had hij wortel geschoten. Een treurwilg. Hij en zijn vrienden waren elkaar uit het oog verloren. Tomas leek van de aardbodem verdwenen. Intussen lag hij in de hoofdstad op zijn gekraakte kamer permanent stoned een studie te veinzen. Kortstondig bracht Stefanie enige redding, een verlegen maar sexy studiegenootje. Zodra Clara lucht kreeg van die affaire, eiste ze hem vol gif terug. Terwijl zij het intussen al met die verrader deed! De dubbele moraal! Helaas bleef Stefanie's schoot voor hem gesloten. Net toen zij zich beetje bij beetje voor hem begon te openen, ontdekte zij de terugkeer van Clara. Ze lieten hem simultaan vallen. Gemis werd een fysieke sensatie. En nergens vond hij grip op deze stad, die hem afstootte zoals eendenveren water. Clara was hier zijn enige houvast geweest sinds ze terug was uit Parijs. Nukkige Clara in wie hij lang zijn wortelstok mocht planten, zo vaak en zo diep hij maar kon. Om maar niet om te vallen. Om grond onder zijn voeten gewaar te worden. Nu zij hem met wortel en tak had uitgeroeid, stond hij er alleen voor. Net als vandaag.

2. *Elisa*

De ene vlam roept de andere op: Belgien, Clara, Elisa, Stefanie. Aan Elisa heeft hij al jaren niet meer gedacht, maar nu lijkt hij vrij te kunnen reizen door de tijd van zijn leven.

Amper vijftien jaar jong dronken ze bier als hun voorvaderen in de tijd dat water giftig was. Daniëls matige zelfvertrouwen groeide met elk glas als mos op een gemetseld muurtje. Hij leerde een meisje kennen uit de kring van Tomas' ouders, een huisarts en een apotheker. Elisa. Op de kermis durfde hij haar mee te vragen in de *Hully-gully*. De huif schoof over hun karretje en zij spoorde hem zonder omwegen aan haar te zoenen. Voorzichtig naderden hun lippen, hij rook haar adem van popcorn, suikerspin en rode libanon. Zij zoog zijn tong binnen en leidde zijn hand naar de weke massa van haar borstpartij.

Hij zit in twee atheneum en zij op drie gymnasium, dat maakt haar extra stoer. Zij grossiert in negens en tienens, zelfs voor wiskunde, maar loopt er niet mee te koop. Elisa is een mollig, wat sloom ogend meisje met intelligente grijsblauwe ogen, halflang haar en blozende wangen. Door haar naïeve uitstraling is ze iedereen te snel af. Ze sleept Daniël mee naar jongerencentra waar hij te jong voor is en veegt bezwaren van portiers en barluis tegen zijn aanwezigheid van tafel. Ze leert hem drinken en roken als een man. Thuis is ze de modeldochter die een warme band koestert met haar reusachtige moeder, haar schoolmeesterachtige vader en haar broers die even lichte ogen en bolle wangen hebben als hun zus. Daniël kijkt op tegen de broers met hun rossige baarden, van wie de oudste aan de universiteit studeert. Daniël is een knappe jongen die ouder toont dan hij is, zolang hij zijn mond houdt. Het liefst troont Elisa hem mee naar een rookhol dat doorgaat voor een jeugdsoos, verstopt in de kelder onder de wijkbibliotheek. Een broeiest voor drankmisbruik en hasjnevelen onder de misleidende naam Tournesol waar *underground* muziek elk gesprek overstemt. Zij deelt haar liefde voor de Rolling Stones met de vaste dj. In de Tournesol doen zij en Daniël niet veel méér dan op elkaar liggen. Ook zonder bewegen komen diep in het duister van zijn vlees de sapstromen op gang. Hij voelt zich wegzakken in de weelderigheid van haar warme lichaam. Ligt hij boven dan is hij het zinkend schip in de zee van haar vlees. Ligt hij onder dan verdwijnt zijn leegte volledig in haar volheid. Hij denkt in die tijd vaak na over de betekenis van het woord *volledig*. Het is een woord dat hem ineens in beslag kan nemen en wordt een thema in gesprekken met zijn vrienden, voor zover hij nog tijd voor hen heeft. Wanneer Elisa en hij niet op elkaar liggen of op haar brommer rijden, een opgevoerde Mobylette met hoog stuur die ze van haar broers kreeg, vertelt ze over de boeken die ze leest. Grote namen uit de vaderlandse letteren en de wereldliteratuur waar hij nog niet aan toe is. Een oceaan van verhalen en ongehoorde werelden waarin zij kan verdwalen. De namen en titels roepen dat verlangen ook in hem op. Haar liefde voor de klassieken vloekt nergens met haar enthousiasme voor de Rolling Stones, toen al rockers op leeftijd. Daniël durft niet te bekennen dat hij vooral van de Beatles houdt. Hij zit heerlijk achterop met zijn onderbuik tegen haar kont en zijn armen om haar buik, hoog genoeg om haar borsten te voelen deinen. Hij heeft ze al vaak gevoeld maar nog nooit gezien. Zijn vermoeden is: zacht, groot en

vormloos zonder bh. Week en vlezig. Hij hongert ernaar haar te zien in haar lichte, naakte vel.

Op een zaterdagmiddag belt hij bij haar aan. Ze heeft hem gevraagd te komen, misschien is het moment van de onthulling nabij. Elisa's moeder, een blozende reuzin, opent de voordeur. Ze bekijkt hem hoofdschuddend en noodt hem binnen met een handgebaar alsof zij het ook niet kan helpen. Hij volgt bedremmeld haar achterwerk dat naar de keuken schommelt. Zijn even geleerde als lichamelijke vriendin zit aan de keukentafel, onschuldig ogend als altijd. Ze beweegt haar hoofd en bovenlijf op de maten van hitsige reggae. Vergeleken bij haar moeder is ze klein. Ze slurpt aan een kop thee en bekijkt dromerig de hoes van *Black and Blue*, de nieuwe langspeelplaat van de Stones. Wanneer ze Daniël gewaarwordt, zucht ze. Ze haalt de naald van de plaat. Ga zitten. Wil je thee? De moeder schenkt thee voor hem in. Suiker? Liever honing. Sorry, die is er niet. (Wie wil er nou honing?) Hij neemt een half schepje suiker. Melk? Hij steekt zijn hand uit om te verhinderen dat de reuzin melk in zijn thee schenkt. Ik ben zó blij dat ik gister deze plaat heb gekocht, zegt Elisa met kuiltjes in haar appelwangen. Maar minder blij om wat ik jou te vertellen heb. Daniël bespeurt hoe een inktzwarte wolk de zonnige keuken binnenzeilt. Bevroedend wat Elisa te vertellen heeft, knikt hij in de richting van de onverzettelijke achterkant van haar moeder. Elisa haalt de schouders op.

- Luister Daniël, ik vind je echt een lieve jongen. Je bent slim en gevoelig, meer dan de meeste jongens van jouw leeftijd. Maar aan veel dingen merk ik dat je jonger bent. Daarbij zijn meisjes sowieso sneller volwassen, dus dat verdubbelt als het ware mijn voorsprong. Het zal je hopelijk niet verbazen dat ik een einde maak aan onze, nou ja, onze verkering als je het zo noemen wil. Een meisje van mijn leeftijd verwacht méér van een jongen dan ...' Ze werpt een blik over haar schouder. 'Dan wat jij mij op dit moment bieden kunt. Niet dat ik je iets verwijt hoor, integendeel. Maar je begrijpt...'

Elisa knipoogt en wrijft haar mollige handpalmen. Ze glimlacht zonder mededogen. Haar moeder hoort alles, voor Daniël is de vernedering compleet. Doodleuk gedumpt worden waar haar moeder bij staat. Dat overkomt hem. De reuzin legt een groot vleesmes neer en veegt haar bloederige handen af aan haar schort. Hij ruikt bloed en lever. Daniël walgt van deze geuren. Dan draait de moeder verrassend soepel om haar as, knikt hem toe en zegt:

- Zo gaan die dingen jongen. Jij bent nog jong en knap, dus maak je geen zorgen. Er komen genoeg andere meisjes. Veel succes verder.

Zo kalm mogelijk probeert hij op te staan maar toch stoot hij de onaangeroerde kop thee omver, die op de tegelvloer uiteenspat.

- Ja hoor, ik ben toch bezig! roept de moeder. Laat jij de jongeman even uit terwijl ik zijn rommel opruim?

Daniël struikelt naar de voordeur zonder om te kijken naar Elisa. Op het tuinpad botst hij tegen de jongste van haar broers, die 'wat moet dat?' roept en daarna vaag excuses mompelt. Tranen verbijtend loopt Daniël door de stille straten naar huis. De buurman kijkt op van het grasmaaien en staart hem na. Elke stap die hij zet is een straf.

In de achtertuin hangt zijn moeder de was op. Er waren in zijn jonge leven weinig zaken zo geruststellend geweest en plezierig om naar te kijken als naar zijn moeder die in de zonnige achtertuin de natte was aan de waslijn hing, maar vanaf vandaag lijkt de magie van dat ritueel uitgewerkt. Uit haar keukenradio schalt, van hogerhand verordonneerd, Jagger's stem:

'You can't always get what you want...'

Op zijn kamer overstemt Daniël zijn moeders radio met *Stupid girl* van Neil Young. Muziek is zijn enige probate middel tegen geestelijke nood, weet hij sindsdien. Twee weken later ziet hij Elisa aan Carlos' arm de Tournesol binnengaan. Daniël maakt rechtsomkeert. Onderweg naar huis vraagt hij zich af waarom hij de doortastendheid mist waarvan Carlos te veel heeft. Carlos, ook zo iemand wiens pad het zijne geregeld kruiste...

En Elisa... nooit meer iets van haar gezien of gehoord.